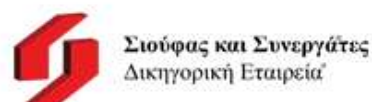

Ν. 4842/2021: ΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ - ΕΚΟΥΣΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ - ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

Ν. 4842/2021: ΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ - ΕΚΟΥΣΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ - ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

Ο ν. 4842/2021 (εφεξής «Νέος Νόμος») επέφερε αρκετές τροποποιήσεις, μεταξύ άλλων, στις διαδικασίες των ασφαλιστικών μέτρων, της εκούσιας δικαιοδοσίας και της διαιτησίας. Κάτωθι παρατίθεται η ανάλυση των αντίστοιχων άρθρων:

Ασφαλιστικά Μέτρα (Βιβλίο Πέμπτο)

Άρθρο 683 ΚΠολΔ

Τα Ειρηνοδικεία αποκτούν γενική αρμοδιότητα για την εγγραφή ή άρση προσημείωσης υποθήκης (συναινετική ή κατ'αντιδικία). Δεν αποκλείεται, ωστόσο, η επιβολή του εν λόγω ασφαλιστικού μέτρου και από το δικαστήριο της κυρίας δίκης. Κατά τον τρόπο αυτό, αποφεύγονται η πολυδιάσπαση της διαδικασίας και η ταλαιπωρία συνηγόρων και πολιτών, ενώ είναι δυνατό να διαταχθεί η εγγραφή συναινετικής προσημείωσης και από το δικαστήριο της κυρίας υπόθεσης. Επιπλέον, προστίθεται στο άρθρο πέμπτη παράγραφος, κατά την οποία **ορίζεται πλέον ρητώς ότι δεν**

είναι δυνατή η εφαρμογή του άρθρου 46 ΚΠολΔ στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και επιλύεται το ζήτημα, το οποίο είχε ανακύψει στη νομολογία, περί του εάν η καθ' ύλην ή η κατά τόπον αναρμοδιότητα ασκηθείσας αίτησης ασφαλιστικών μέτρων συνεπάγεται την παραπομπή της στο αρμόδιο δικαστήριο ή την απόρριψη της, **υπέρ της άποψης περί απόρριψης και μη παραπομπής της αίτησης σε περίπτωση διάγνωσης της αναρμοδιότητας του δικάζοντος δικαστηρίου. Στην περίπτωση αυτή, εννοείται πλέον ότι τυχόν χορηγηθείσα πριν από τη συζήτηση της αίτησης από αναρμόδιο δικαστήριο προσωρινή διαταγή παύει αυτομάτως να ισχύει.**

Σημειώνεται ότι η τρίτη παράγραφος, όπως τροποποιήθηκε, εφαρμόζεται για τις αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων που κατατίθενται μετά από την έναρξη ισχύος του νέου Νόμου, ήτοι μετά την 1η.01.2022, ενώ η νέα, πέμπτη παράγραφος εφαρμόζεται και επί των εκκρεμών αιτήσεων (ενν. κατά την έναρξη ισχύος του νέου Νόμου).

Άρθρο 684 ΚΠολΔ

Κατά την εισαγωγή του ΚΠολΔ, «δικαστήριο της κυρίας δίκης», πέραν του μονομελούς πρωτοδικείου ήταν το πολυμελές πρωτοδικείο (σε πρώτο βαθμό) και το εφετείο υπό τριμελή σύνθεση (σε δεύτερο βαθμό). Ωστόσο, ήδη προβλέπεται από τον ΚΠολΔ η εκδίκαση εφέσεων από: α) το εφετείο υπό μονομελή σύνθεση (άρθρο 19) και β) το μονομελές πρωτοδικείο επί αποφάσεων των ειρηνοδικείων (άρθρο 17Α), οπότε απαιτείται, υπό την παρούσα διατύπωση του άρθρου, διασταλτική ερμηνεία, προκειμένου τα δικαστήρια αυτά να θεωρηθούν αρμόδια για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, εάν εκκρεμεί σε αυτά η κυρία υπόθεση, δηλαδή εκείνη, η οποία έχει ως αντικείμενο τη δεσμευτική διάγνωση του ασφαλιστέου δικαιώματος ή της ασφαλιστέας έννομης σχέσης. Η νέα ρύθμιση εφαρμόζεται και επί των εκκρεμών αιτήσεων (ενν. κατά την έναρξη ισχύος του νέου Νόμου).

Άρθρο 686 ΚΠολΔ

Η πέμπτη παράγραφος του εν λόγω άρθρου εναρμονίζεται με τη νέα ρύθμιση του άρθρου 684, ώστε να ανταποκρίνεται στην υφισταμένη διάρθρωση των δευτεροβαθμίων δικαστηρίων. Με τη νέα διατύπωση της έκτης παραγράφου **καταργείται η δυνατότητα προφορικής άσκησης της ανταίτησης**, η οποία έχει εισαχθεί με το άρθρο 23 του ν. 4509/2017, διότι λόγοι ασφάλειας της διαδικασίας και ορθής διεξαγωγής της δίκης (ιδίως επί υποθέσεων με πολύπλοκο ιστορικό και δυσχερή νομικά ζητήματα) καθιστούν αναγκαία την επαναφορά της αρχικής ρύθμισης του ν. 4335/2015. **Με τη νέα**

ρύθμιση της έβδομης παραγράφου, ρυθμίζονται πλέον ρητώς οι συνέπειες της ερμηδονικίας στη δίκη των ασφαλιστικών μέτρων. Τέλος, με την όγδοη παράγραφο ρυθμίζεται η διαδικασία κατάθεσης των αιτήσεων εγγραφής και ανάκλησης συναινετικών προσημειώσεων με σκοπό την αποσυμφόρηση ιδίως των Ειρηνοδικείων και την ταχύτερη διεκπεραίωση της σχετικής διαδικασίας, αφού δίδεται η δυνατότητα ηλεκτρονικής κατάθεσης της αίτησης και των δικαιολογητικών εγγράφων (άρθρα 117 παρ. 2 & 119 παρ. 4). Οι νέες ρυθμίσεις εφαρμόζονται και επί των εκκρεμών αιτήσεων (ενν. κατά την έναρξη ισχύος του νέου Νόμου).

Άρθρο 690 ΚΠολΔ

Προστίθεται τρίτη παράγραφος στο άρθρο, κατά την οποία: **«Η συζήτηση για την εγγραφή συναινετικής προσημείωσης ή ανάκλησης συναινετικής προσημείωσης διεξάγεται εγγράφως, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 115 και οι διάδικοι μπορούν να παραστούν με δήλωση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 242.»**. Με τη νέα αυτή ρύθμιση επιταχύνεται και διευκολύνεται η εκδίκαση των υποθέσεων εγγραφής ή άρσης συναινετικής προσημείωσης υποθήκης και η διεκπεραίωση μεγάλου αριθμού σχετικών συναλλαγών, όπως χορήγηση προσωπικών και επαγγελματικών δανείων, στις οποίες ελλείπει το στοιχείο της αντιδικίας, δίχως να είναι υποχρεωτική η φυσική παρουσία των διαδίκων. Η νέα ρύθμιση εφαρμόζεται και επί των εκκρεμών αιτήσεων (ενν. κατά την έναρξη ισχύος του νέου Νόμου).

Άρθρο 691 ΚΠολΔ

Τροποποιείται η τρίτη παράγραφος του άρθρου, ώστε πλέον να διαμορφώνεται ως εξής: **«Η απόφαση του δικαστηρίου περιέχει συνοπτική αιτιολογία ως προς την ύπαρξη ή ανυπαρξία του δικαιώματος του οποίου γίνεται επίκληση και τη συνδρομή ή μη επικείμενου κινδύνου ή επείγουσας περίπτωσης και δημοσιεύεται σε δημόσια συνεδρίαση μετά την περάτωση της ακροαματικής διαδικασίας.»**. Η νέα ρύθμιση εφαρμόζεται και επί των εκκρεμών αιτήσεων (ενν. κατά την έναρξη ισχύος του νέου Νόμου).

Άρθρο 691Α ΚΠολΔ

Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση, με την αντικατάσταση του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 691Α ΚΠολΔ επιχειρείται η διόρθωση μιας λογικής αντίφασης. **Δεν νοείται «απαγόρευση της αναβολής» και εν συνεχεία παραδοχή της δυνατότητας αναβολής, οπότε η διατήρηση της ισχύος της προσωρινής διαταγής εξαρτάται από το δικαστήριο. Η αναβολή είτε επιτρέπεται είτε απαγορεύεται και ως εκ τούτου δεν κατανοείται το επίρρημα «διαφορετικά». Με τη νέα ρύθμιση αποτυπώνεται στη διάταξη η απολύτως κρατούσα δικαστηριακή πρακτική σε περίπτωση αναβολής της συζήτησης της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων. Η νέα ρύθμιση εφαρμόζεται και επί των εκκρεμών αιτήσεων (ενν. κατά την έναρξη ισχύος του νέου Νόμου).**

Άρθρο 693 ΚΠολΔ

Με τη νέα ρύθμιση της παρ. 1 του άρθρου 693 ΚΠολΔ, **αφενός μεν διευκρινίζεται ότι χρονικό σημείο αφετηρίας της προθεσμίας για την άσκηση της αγωγής για την κυρία υπόθεση αποτελεί η δημοσίευση της απόφασης των ασφαλιστικών μέτρων, αφετέρου δε η προθεσμία των τριάντα ημερών αυξάνεται σε εξήντα ημέρες προς διευκόλυνση του διαδικού, υπέρ του οποίου διατάχθηκε το ασφαλιστικό μέτρο, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών της δικαστηριακής πράξης. Η νέα ρύθμιση εφαρμόζεται και επί των εκκρεμών αιτήσεων (ενν. κατά την έναρξη ισχύος του νέου Νόμου).**

Άρθρο 697 ΚΠολΔ

Κατά την Αιτιολογική Έκθεση, η αντικατάσταση της φράσης «στο πολυμελές πρωτοδικείο» από τη φράση «στα πολυμελή δικαστήρια» κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να καλυφθεί από το γράμμα του νόμου και η περίπτωση της αναβίωσης της εκκρεμοδικίας λόγω άσκησης τακτικών ενδίκων μέσων ενώπιον του εφετείου υπό τριμελή σύνθεση.

Άρθρο 711 ΚΠολΔ

Με τη νέα ρύθμιση της παρ. 2 του άρθρου 711 ΚΠολΔ, κατά την οποία **αντίγραφο της έκθεσης κατάσχεσης επιδίδεται από τον δικαστικό επιμελητή στον γραμματέα του Ειρηνοδικείου και όχι του Ειρηνοδίκη, όπως ίσχυε πριν την τροποποίησή της, σκοπούνται η βελτίωση της διαδικασίας επίδοσης**

της έκθεσης κατάσχεσης και η διευκόλυνση της λειτουργίας των Ειρηνοδικείων. Η νέα ρύθμιση εφαρμόζεται και επί των εκκρεμών αιτήσεων (ενν. κατά την έναρξη ισχύος του νέου Νόμου).

Άρθρο 732Α ΚΠολΔ

Σύμφωνα με το νέο αυτό άρθρο: **«Μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από τη δημοσίευση της απόφασης που ρυθμίζει προσωρινά την κατάσταση κατά τα άρθρα 731 και 732, εκείνος, υπέρ του οποίου έγινε η προσωρινή ρύθμιση, οφείλει να ασκήσει αγωγή για την κύρια υπόθεση. Η απόφαση που διατάσσει ασφαλιστικά μέτρα κατά το πρώτο εδάφιο παύει αυτοδικαίως να ισχύει, αν περάσει άπρακτη η προθεσμία αυτή. Δεν απαιτείται να ασκηθεί αγωγή, αν έχει ασκηθεί πριν από τη δημοσίευση της παραπάνω απόφασης.»**. Το εν λόγω άρθρο εφαρμόζεται στις αιτήσεις που κατατίθενται μετά την 1η/01/2022.

Εκούσια Δικαιοδοσία (Βιβλίο Έκτο)

Άρθρο 764 ΚΠολΔ

Με την προσθήκη του τρίτου εδαφίου στο άρθρο 764 ΚΠολΔ, προβλέπεται η δυνατότητα παράστασης των διαδίκων με δήλωση του άρθρου 242 παρ. 2 ΚΠολΔ. Η ρύθμιση αυτή εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του νόμου υποθέσεις. Η νέα ρύθμιση εφαρμόζεται και επί των εκκρεμών αιτήσεων (ενν. κατά την έναρξη ισχύος του νέου Νόμου).

Διαιτησία (Βιβλίο Έβδομο)

Άρθρο 870Α ΚΠολΔ

Με το νέο αυτό άρθρο επιλύεται το πρόβλημα της παράλληλης διεξαγωγής της πολιτικής και της διαιτητικής δίκης, εάν αμφισβητηθεί, στο πλαίσιο οποιασδήποτε των δύο δικών, το κύρος της διαιτητικής ρήτηρας. Στην περίπτωση αυτή, **αναστέλλεται υποχρεωτικώς η δίκη ενώπιον του ετέρου,**

μεταγενεστέρως επιληφθέντος, δικαστηρίου, προκειμένου να κριθεί η εγκυρότητα ή μη της συμφωνίας διαιτησίας, η οποία αποτελεί τη βάση της δικαιοδοσίας του διαιτητικού δικαστηρίου. Το νέο αυτό άρθρο αρχίζει να ισχύει μετά την 1η.01.2022.

Άρθρα 892 & 893 ΚΠολΔ

Με τη νέα ρύθμιση του άρθρου 892 ΚΠολΔ προβλέπεται ότι η διαιτητική απόφαση μπορεί να συντάσσεται και να υπογράφεται με ηλεκτρονικά μέσα, προκειμένου να αξιοποιούνται οι δυνατότητες της σύγχρονης τεχνολογίας.

Επίσης, με την τροποποίηση του άρθρου 893 ΚΠολΔ, παρέχεται η δυνατότητα κατάθεσης του πρωτοτύπου της διαιτητικής απόφασης και σε ηλεκτρονική μορφή, προκειμένου και πάλι να αξιοποιούνται οι δυνατότητες της σύγχρονης τεχνολογίας.

Χριστίνα Ζήση

Δικηγόρος

Δ.Μ.Σ. Αστικού Δικαίου Ε.Κ.Π.Α.